

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت

دانشکده اخلاق
رشته تربیت اخلاقی
پایان نامه کارشناسی ارشد

ترجمه و بررسی فصل‌هایی از کتاب «راهنمای تربیت اخلاقی و منش»

استاد راهنما

جناب آقای دکتر محمد حسنی

استاد مشاور

جناب آقای سید رحیم راستی تبار

دانش‌پژوه

توحید پاشازاده

شهریور ۱۳۹۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت

دانشکده اخلاق
رشته تربیت اخلاقی
پایان نامه کارشناسی ارشد

ترجمه و بررسی فصل‌هایی از کتاب «راهنمای تربیت اخلاقی و منش»

استاد راهنما

جناب آقای دکتر محمد حسنی

استاد مشاور

جناب آقای سید رحیم راستی تبار

دانش پژوه

توحید پاشازاده

شهریور ۱۳۹۵

بسمه تعالی

تعهدنامه اصالت پایان نامه

این جانب توحید پاشازاده فرزند حسین متولد ۱۳۶۲ به شماره شناسنامه ۴ صادره از ماکو به شماره دانش پژوهی ۹۱۱۱۲۰۱۰ رشته تربیت اخلاقی متعهد می شوم که مطالب مندرج در این پایان نامه حاصل کار پژوهشی این جانب است و دستاوردهای پژوهشی دیگران که در این زمینه از آنها استفاده شده است مطابق مقررات ارجاع و در فهرست منابع و مآخذ ذکر گردیده است.

این پایان نامه قبلاً برای احراز هیچ مدرک هم سطح یا بالاتر ارائه نشده است. در صورت اثبات تخلف (در هر زمان) مدرک تحصیلی صادرشده توسط موسسه از اعتبار ساقط خواهد شد.

نام و نام خانوادگی دانشجو

توحید پاشازاده

امضاء

حقوق مادی و معنوی پایان نامه

چاپ و انتشار پایان نامه‌های تحصیلی دانش‌پژوهان مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت بیانگر بخشی از فعالیت‌های علمی - پژوهشی مؤسسه است.

این جانب **توحید پاشازاده** دانش‌پژوه رشته **تربیت اخلاقی** مقطع کارشناسی ارشد، متعهد می‌گردم موارد ذیل را در خصوص حقوق مادی و معنوی پایان‌نامه‌ام با موضوع:

ترجمه و بررسی فصل‌هایی از کتاب «راهنمای تربیت اخلاقی و منش»

رعایت نمایم و در صورت تخلف از موارد ذیل، کلیه تبعات حقوقی آن بر عهده این جانب خواهد بود:

۱. در صورت اقدام به چاپ پایان‌نامه، مراتب را قبلاً به صورت کتبی به معاونت پژوهش مؤسسه اطلاع دهم و در صورت تمایل مؤسسه با چاپ پایان‌نامه به صورت کتاب، اولویت با مؤسسه خواهد بود.

۲. در صورت موافقت معاونت پژوهش با چاپ پایان‌نامه به صورت کتاب توسط دانش‌پژوه، در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل چاپ گردد:

«کتاب حاضر حاصل پایان‌نامه کارشناسی ارشد در رشته **تربیت اخلاقی** است که در سال ۱۳۹۵ در مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت به راهنمایی **جناب آقای دکتر محمد حسنی** و مشاوره **جناب آقای سید رحیم راستی تبار** از آن دفاع شده است.»

۳. به منظور غنی‌سازی منابع و مآخذ کتابخانه مؤسسه دو نسخه از آن به کتابخانه و دو نسخه نیز جهت بهره‌برداری به معاونت پژوهش اهدا خواهد شد.

نام و نام خانوادگی دانش‌پژوه

امضاء

تقدیم به :

و رزمندگان دفاع مقدس

که رسم

تربیت اخلاقی و منش

را با قلم جان خود جاودانه کردند.

تقدیر و تشکر:

ان شاء الله خداوند توفیق دهد از همه بزرگواران و اساتیدی که در پدیدایی این اثر ملازم بنده بودند کمال سپاس و ارج‌گزاری را اداء کنم. در ابتدا والدینم را به خاطر تدارک امکانات و قبول زحمات در این ایام و جویا شدن وضعیت و مراحل پایان‌نامه‌ام دست‌بوس هستم. از اساتید حجت‌الاسلام و المسلمین دکتر کریم زاده، دکتر حسنی به‌عنوان استاد راهنما، استاد راستی تبار به‌عنوان استاد مشاور، حجج اسلام و المسلمین دکتر علیزاده، بوسلیکی، کریمی، آقایان قاسمی، زارعی، رستمی و سایر کارمندان و کارکنان موسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت کمال تقدیر و تشکر را دارم. از آقایان دکتر تامس رن، جان اسنری، میشل کرین - دانشجوی آقایان نوچی و توریل - نیز به خاطر راهنمایی‌هایشان سپاسگزارم.

از عمده‌ترین افرادی که در این مدت تحمل مشقت کردند خانواده‌ام بودند، در این مجال از ایشان به خاطر صبر و تدارک محیطی مناسب و آرام برای تکمیل این اثر و همچنین از دلبنانم به خاطر قبول تقلیل اوقات تفریح قدرانم.

چکیده

پژوهش حاضر مربوط به ترجمه و بررسی پنج فصل از کتاب «راهنمای تربیت اخلاقی و منش» اثر لری پ. نوچی و دارسیا نارواتز است. فصول انتخاب شده در این اثر به مباحث دو جریان تربیت اخلاقی و تربیت منش در ضمن بحث‌هایی درباره مکاتب فلسفی در تربیت اخلاقی، اخلاق فضیلت، رویکردهایی از قبیل رشدی - شناختی، شناختی - اجتماعی در تربیت و استدلال اخلاقی، اخلاق مراقبت و نظریه قلمرویی در تربیت اخلاقی می‌پردازد.

اولین فصل بعد از مقدمه با عنوان «مبانی فلسفی» ما را با مکاتب فکری و فلسفی آشنا می‌کند که پشتوانه رویکردهای سنتی و پیشرفته در تربیت اخلاقی و منش هستند. عنوان فصل سوم «تربیت منش به‌منزله پرورش فضیلت» است که آقای دیوید کار در آن از رشد فضیلت و رویکردهای سنتی تربیت اخلاقی به‌طور جدی دفاع می‌کند و ردیه‌های معاصر در برابر تحلیل کلبرگ از محدودیت‌های نظریات اخلاقی مبتنی بر فضیلت را مطرح می‌کند و سعی بر احیای نقش شیوه‌های تربیتی سنتی دارد. فصل چهارم با عنوان «تربیت اخلاقی در روش تحوُّلی شناختی: نظریات ابتکاری لورنس کلبرگ» مروری تاریخی بر کار لورنس کلبرگ ارائه می‌دهد که محصول آن اقبال مجدد به تربیت اخلاقی در دهه ۷۰ قرن ۲۰ بود و علاوه بر این، نقطه شروع رویکردهای مبتنی بر رشد در تربیت اخلاقی بود.

«مراقبت و تربیت اخلاقی» عنوان فصل پنجم است که در آن خانم نل نادینگر به‌عنوان یکی از منتقدان اخلاق عدالت کلبرگ به اخلاق مراقبت تأکید دارد و در این فصل به مروری اجمالی بر نظریه مراقبت به‌عنوان علت رشد اخلاقی و عمل اخلاقی پرداخته است.

در فصل آخر، آقای نوچی ریشه‌های نظریه‌ی قلمرویی را در تعارضات به وجود آمده از کار با مراحل کلبرگ بازگو می‌کند و کار جدید بر روی الگوهای تحوُّلی را در داخل قلمروهای اخلاقی و قراردادی ارائه می‌کند. او در پی معرفی پژوهش بر روی موارد استفاده‌ی نظریه‌ی قلمرویی در مسائل مربوط به مدیریت کلاس و ترکیب دروس ارزش‌های اخلاقی و اجتماعی با استفاده از برنامه‌ی درسی عادی است.

کلیدواژه‌ها: تربیت اخلاقی، تربیت، اخلاق، تربیت منش، منش.

فهرست مطالب

فصل اول: مقدمه.....	۱
۱ - ۱ پیشگفتار.....	۲
۲ - ۱ کتاب راهنمای تربیت اخلاقی و منش.....	۴
۳ - ۱ بخش‌های مختلف کتاب.....	۸
۴ - ۱ فصلهای منتخب برای ترجمه و استدلال انتخاب.....	۹
۵ - ۱ لزوم و ضرورت ترجمه.....	۱۲
۶ - ۱ دغدغهای به نام تربیت اخلاقی در مدارس ایران.....	۱۴
۷ - ۱ تربیت اخلاقی در جامعه آمریکا.....	۱۸
۸ - ۱ اهداف ترجمه.....	۲۰
فصل دوم: مبانی فلسفی.....	۲۱
۱ - ۲ بودا و یونانیان.....	۲۴
۲ - ۲ سقراط و افلاطون.....	۲۸
۲ - ۲ - ۱ معرفت و عشق به خیر.....	۳۰
۲ - ۲ - ۲ زیبایی فضیلت.....	۳۵
۲ - ۲ - ۳ پیچیدگی اخلاقی.....	۳۶
۳ - ۲ ارسطو.....	۳۷
۴ - ۲ تجربه‌گرایی بریتانیایی.....	۴۸
۵ - ۲ کانت.....	۵۲
۶ - ۲ پس‌آیند.....	۵۹
۷ - ۲ برداشت و بررسی.....	۶۱
فصل سوم: تربیت منش به‌منزله پرورش فضیلت.....	۷۲
۱ - ۳ تربیت اخلاقی: اصول نظری و شیوه عملی.....	۷۳
۲ - ۳ منش و فضیلت.....	۷۵
۳ - ۳ تشکیک‌های ارسطو درباره روان‌شناسی اخلاقی افلاطون.....	۸۱
۴ - ۳ نظریه منش اخلاقی ارسطو.....	۸۵
۵ - ۳ اخلاق فضیلت ساختارگرای اجتماعی مک‌ایتتایر.....	۹۴

۱۰۰	۳- ۶ طبیعت و تربیت در اخلاق فضیلت.....
۱۰۸	۳- ۷ فضیلت، منش و تربیت.....
۱۱۲	۳- ۸ برداشت و بررسی.....
۱۱۵	فصل چهارم: تربیت اخلاقی در سنت رشدی - شناختی: نظریات ابتکاری لورنس کلبِرگ.....
۱۱۶	۴- ۱ مقدمه.....
۱۲۰	۴- ۲ روانشناسی پیازه در مقابل جامعه‌شناسی امیل دورکهایم.....
۱۲۱	۴- ۲- ۱ رویکرد رشدی - شناختی پیازه.....
۱۲۳	۴- ۲- ۲ رویکرد اجتماعی شدن فرهنگی دورکهایم.....
۱۲۶	۴- ۲- ۳ رویکرد اصلاح‌شده کلبِرگ با عنوان «اجتماعی شدن - رشدی».....
۱۲۹	۴- ۳ سه مدل شناخت و رشد اخلاقی کلبِرگ.....
۱۲۹	۴- ۳- ۱ مراحل اخلاقی.....
۱۳۸	۴- ۳- ۲ سنخ‌های اخلاقی.....
۱۴۳	۴- ۳- ۳ جوّ اخلاقی.....
۱۴۸	۴- ۴ سه روش تربیت اخلاقی کلبِرگ.....
۱۴۹	۴- ۴- ۱ سرمشق‌های اخلاقی.....
۱۵۵	۴- ۴- ۲ گفتگوهای معمای پیچیده.....
۱۶۰	۴- ۴- ۳ مدارس اجتماع عادل.....
۱۶۵	۴- ۵ آنچه کلبِرگ به ما آموخت.....
۱۶۷	۴- ۶ برداشت و بررسی.....
۱۷۷	فصل پنجم: مراقبت و تربیت اخلاقی.....
۱۷۸	۵- ۱ مراقبت و اخلاق مراقبت.....
۱۸۶	۵- ۲ مراقبت و مشاغل مراقبتی.....
۱۹۱	۵- ۳ جوّ اخلاقی برای تربیت اخلاقی.....
۱۹۶	۵- ۴ الگویی برای تربیت اخلاقی.....
۱۹۶	۵- ۴- ۱ سرمشق‌گیری.....
۱۹۸	۵- ۴- ۲ گفتگو.....
۲۰۲	۵- ۴- ۳ تمرین.....
۲۰۴	۵- ۴- ۴ تصدیق.....

۲۰۵ ۵ - نتیجه گیری
۲۰۶ ۵ - ۶ برداشت و بررسی
۲۱۲	فصل ششم: نظریه قلمرو شناختی - اجتماعی و تربیت اخلاقی
۲۱۴ ۶ - ۱ نظریه قلمرویی: تاریخچه و زمینه
۲۱۵ ۶ - ۱ - ۱ اخلاق و قرارداد اجتماعی
۲۱۹ ۶ - ۱ - ۲ قلمرو شخصی
۲۲۱ ۶ - ۱ - ۳ قلمروها و خاستگاه‌های تجربه اجتماعی
۲۲۳ ۶ - ۲ رشد در چهارچوب قلمروها
۲۲۴ ۶ - ۲ - ۱ رشد اخلاقی
۲۲۶ ۶ - ۲ - ۲ قرارداد اجتماعی
۲۲۷ ۶ - ۲ - ۳ مسائل کلی رشد
۲۲۸ ۶ - ۳ تعاملات و همکاری‌های بین - قلمرویی
۲۲۹ ۶ - ۴ نظریه قلمرویی: کاربرد در تربیت اخلاقی
۲۳۰ ۶ - ۴ - ۱ جو کلاس، قوانین کلاس و پاسخ‌ها به تخلفات
۲۳۱ ۶ - ۴ - ۲ واکنش‌های مناسب قلمرو به تخلفات دانش‌آموزان
۲۳۳ ۶ - ۴ - ۳ قوانین مدرسه، بدرفتاری و دوره‌های انتقال
۲۳۷ ۶ - ۴ - ۴ استفاده‌های مناسب قلمرو برنامه آموزشی
۲۴۳ ۶ - ۵ نتیجه‌گیری و راهکارهایی برای آینده
۲۴۵ ۶ - ۶ برداشت و بررسی
۲۴۸	منابع